

ת"פ 1082/12/15 - פרקליטות מחוז צפון- פלילי נגד א.נ.ר.

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 1082-12-15 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' ר'
תיק חיצוני:

בפני כב' השופט מורן מרגלית, סגן נשיא
מאשימה פרקליטות מחוז צפון- פלילי
נגד
נאשמים א.נ.ר.

החלטה

מונחת בפני בקשה לחזרה מהודאה בהתאם להוראת סעיף 153 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **החסד"פ**).

מבוא

ביום 1.12.15 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע שתי עבירות של תקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי בהתאם לסעיף 368 ב'א(א)(סיפא) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: **החוק**) ועבירה של הפרת הוראה חוקית בהתאם לסעיף 287 לחוק.

בקצרה ייאמר כי כתב האישום מציין, כי הנאשם ושר. (להלן: **המתלוננת**) גרושים זה מזו ולהם 4 ילדים משותפים קטינים וביניהם פ. יליד 2006 (להלן: **פ.**) ו- ח. יליד 2009 (להלן: **ח.**).

בין הנאשם למתלוננת קיים הסכם להסדרי ראייה שקיבל תוקף של פסק דין ביום 4.3.15 ולפיו הקטינים נמצאים בחזקת המתלוננת ובימים שני וחמישי עד למחרת היום בכל שבוע וכל שבת שניה החל מיום חמישי ועד לראשון לאחריו נמצאים הם בחזקת הנאשם (להלן: **ההסכם**).

במהלך שנת 2015 המועד המדויק אינו ידוע למאשימה, בצהרי היום, עת שהו הקטינים אצל הנאשם ברח' אאאאאאאאאא, הם רבו ביניהם ובתגובה לכך, גער הנאשם על פ. ואמר לו כי עליו ללמוד לא להכות את אחיו, מיד בהמשך הורה לו להתכופף והצליף בו על ישבנו באמצעות חגורה. כתוצאה מכך, נגרם למתלונן סימן אדום בישבנו.

ביום 5.11.15 יצאה המתלוננת את הארץ לצורכי עבודה עד ליום 18.11.15, המתלוננת ארגנה סידור לקטינים והודיעה לנאשם כי הם יהיו תחת אחריותה של מטפלת למעט בימים בהם הם נמצאים בחזקתו על פי ההסכם. ביומה הראשון של התקופה, הודיע הנאשם למטפלת כי הקטינים ישהו בחזקתו, בניגוד להסכם וכך אכן היה במהלך תקופה.

במהלך תקופה זו, באחד ממוצ"ש, בבית הנאשם, רבו הקטינים ביניהם ובתגובה רגז הנאשם על ח. הורה לו להסתובב

ובעוד ח. אוחז במיטה שהייתה בחדר הצליף בו הנאשם על יושבנו באמצעות חגורה ולאחר מכן אמר לו "בפעם הבאה זה יהיה חזק יותר".

בגין האמור, יוחסו לנאשם כאמור, עבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי והפרת הוראה חוקית.

ההליכים בתיק

בפתח הישיבה מיום 1.3.16 ביקשה הסניגורית עו"ד קורקוס מטעם הסניגוריה הציבורית, להשתחרר מייצוג הנאשם וזאת באישור הסניגור הציבורי המחוזי, תוך שציינה, כי יש לה חילוקי דעות עקרוניים לגבי קו ההגנה והמענה שצריך להינתן לכתב האישום לנוכח ההסדר שהוצע להם.

לאחר שהנאשם הצהיר כי אין לו עו"ד פרטי הוצע לצדדים לערוך הפסקה בדיון תוך שיתאפשר לנאשם לשוחח עם עורכת דינו.

לאחר שהצדדים חזרו לאולם בית המשפט, הודיעו הם שהגיעו לידי הסדר טיעון לפיו יתוקן כתב האישום, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע ובטרם שמיעת הטיעונים לעונש יתקבל תסקיר שירות המבחן בעניינו.

לאחר שבית המשפט הסביר לנאשם את פרטי הסדר הטיעון וכי הוא אינו כבול לתנאים המפורטים בו, הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן, הורשע בדין ונשלח לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן.

ביום 3.5.16 ולאחר קבלת תסקיר שירות המבחן אשר לא בא בהמלצה טיפולית, טענו הצדדים לעניין העונש כאשר המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס ואילו ב"כ הנאשם ביקשה להקל בדינו של הנאשם ולהסתפק במקרה דנן בעונש מאסר מותנה בצירוף שעות של"צ וצו מבחן ארוך.

הנאשם בדבריו לעונש באותה ישיבה ציין, כי הוא מצטער על המקרה וכי הוא מבקש את רחמי בית המשפט והוא לוקח אחריות על מעשיו, כאשר בחלק מטיעונו הרבה לבכות.

באותה ישיבה, הורה בית המשפט בטרם מתן גזר דין על קבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות.

ביום 29.12.16 ולאחר שהתקבלה חוות דעת שלילית מאת הממונה על עבודות שירות וכן תסקיר שירות המבחן אשר בו צוין כי לאחרונה החל הנאשם להשתלב בהליך טיפולי, ביקש הסניגור החדש עו"ד שומרון מטעם הסניגוריה הציבורית דחייה של הדיון למשך 3 חודשים לצורך בחינת שילובו של הנאשם בהליך הטיפולי.

בהתאם להסכמת המאשימה הוריתי על קבלת תסקיר משלים.

ביום 21.6.17 ביקש ב"כ הנאשם בתחילת הדברים לשמוע מהנאשם האם הוא מודה בעבירות או לאו והנאשם בתשובה לשאלת בית המשפט בעניין השיב ש"שהעניין הוא מורכב", בכל הנוגע להפרת הוראה חוקית הוא מכחיש את הדברים וביחס לתקיפה בישבן באמצעות חגורה שאל: "איך אנחנו מגדירים תקיפת קטין זו השאלה שלי".

לאחר שמיעת דברים אלה, ביקשתי את התייחסות הצדדים לשאלה האם עומדים הם אחרי הסדר הטיעון ואחר הודאת הנאשם.

הסניגור השיב כי הוא מבקש דחייה קצרה במסגרתה תובא מצד הסניגוריה הציבורית התייחסות שלמה לטענות שמעלה הנאשם וכן עמדת הסניגוריה הציבורית באשר להמשך ייצוג הנאשם.

בישיבה מיום 29.6.17 הגיש ב"כ הנאשם בקשה מסודרת לחזרה מהודיה בהתאם לסעיף 153 לחסד"פ במסגרתה ביקש להתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו, לבטל את הסדר הטיעון ואת הרשעת הנאשם בדין וזאת מאחר ויש בהותרת ההרשעה על כנה פגיעה בחקר האמת ובזכות להליך הוגן.

ב"כ המאשימה התנגד לבקשה, פירט את התנהלות הנאשם בתיק, הפנה לפסיקה והדגיש, כי הנאשם היה מיוצג לאורך כל ההליך, בית המשפט הסביר לו את פרטי הסדר הטיעון ומשכך, אין חשש להודיית שווא.

הנאשם הסביר, כי במועד הצגת הסדר הטיעון היה בלחץ בו גם יכל להיווכח בית המשפט בעצמו וכי הדבר שהוביל אותו להודות בתיק היה חששו כי אם לא יודה, ילדיו יצטרכו להגיע לבית המשפט למסור עדות.

טיעוני הצדדים:

ב"כ הנאשם בטיעוני הכתובים ציין, כי ההגנה אינה מלינה על טיב הייצוג שניתן לנאשם בזמנו על ידי עו"ד אביטל קורקוס ואולם, כעולה מפרוטוקולי הדיונים הקודמים הנאשם לאורך כל הדרך היה אמביוולנטי בהודאתו, הציף את קשייו להודות בתיק ועניין זה לא השתנה בהמשך.

ב"כ הנאשם הפנה לכך, כי הנאשם התקשה לקחת אחריות גם מול שירות המבחן וכי עיון בתסקירי שירות המבחן מעלה, כי הודאת הנאשם אינה שלמה.

ב"כ הנאשם הפנה לכך, כי אין המדובר בבקשה טקטית בלבד וכי תחושת הצדק מחייבת מתן אפשרות לנאשם לחזור בו מהודאתו, למען תיוותר הרשעת שווא.

ב"כ המאשימה התנגד כאמור לבקשה, ציין, כי הנאשם הודה בתיק לאחר הליך גישור שהתקיים בין הצדדים בנוכחותו, בית המשפט הסביר לנאשם בטרם הודאתו את פרטי הסדר הטיעון ואת העובדה, כי בית המשפט אינו מחויב לפרטיו ומשכך לא ניתן לקבל את טענת הנאשם שלא הבין את משמעות הדברים.

ב"כ המאשימה הוסיף, כי עיון בתסקירי שירות המבחן מעלה שבמסגרתם הודה הנאשם כי הוא דוגל באלימות כשיטת חינוך וכי הוא מכה את ילדיו בישבן באופן מסוים שלא גורם לנזק גופני ובנוסף, במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש ביום 3.5.16 טענה הסניגורית כי הנאשם לוקח אחריות למעשיו וגם הנאשם עצמו הודה כי עבר על החוק.

ב"כ המאשימה הפנה לדברים שעלו בפני שירות המבחן ובכלל זה הסירוב למתן בדיקות שתן, הבעת התוקפנות כלפי קצינת המבחן וציין, כי ייתכן ואי ההמלצה של שירות המבחן בעניינו, כמו גם ההמלצה להטיל עונש בדמות עבודות שירות הם אלו שהובילו את הנאשם מבחינה טקטית לבקש לחזור בו מהודאתו.

בסיפא דבריו הדגיש ב"כ המאשימה, כי בהתאם לפסיקה, נדרשים נימוקים מיוחדים על מנת לאפשר חזרה מהודיה של נאשם, נימוקים שכאלה לא קיימים במקרה דנן, להבדיל מניסיון טקטי להשגת רווח משני ומשכך ובשל השיהוי שהוביל את הנאשם לבקש לחזור בו מהודאתו, יש לדחות את הבקשה.

הנאשם הסביר במהלך הדיון, כי היה בלחץ עת הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הודאתו נמסרה במטרה למנוע את עדות ילדיו בבית המשפט וכל מטרתו הינה להגן על ילדיו.

דין והכרעה:

סעיף 153 (א) לחסד"פ קובע בהאי לישנה:

"חזרה מהודיה

153. (א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

כעולה מלשון הסעיף, וכפי שנקבע לא אחת בפסיקה, המקרים בהם מתאפשר לנאשמים לחזור בהם מהודייתם הינם חריגים ונדירים.

לעניין זה ראה: ע"פ 10518/06 **משה בטאט מירון נ' מדינת ישראל**, (פורסם במאגרים המשפטיים) **(להלן: "פרשת מירון")**, בו אף סוכמה ההלכה לעניין זה:

"...המקרים בהם מתאפשר לנאשמים לחזור בהם מהודייתם הם חריגים ונדירים. כך, למשל, לא התאפשר לנאשם לחזור בו מהודיה בשלב הערעור, אף שלא היה נוכח בישיבה שבה הודה סניגורו בשמו בעובדות כתב האישום (רע"פ 2473/98 חלבי נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(2) 241, 245). הטענה שם לא התקבלה, בין היתר, משום שהנאשם שם נכח בישיבה שלאחר ההודיה בשמו, ואף טען בעצמו לעונש, אך לא מצא להודיע לבית המשפט בדרך כלשהי כי הודייתו נעשתה בשגגה וכי מבקש הוא לחזור ממנה. כך גם נקבע כי דחיית הסדר טיעון, כשלעצמה, אינה מצדיקה מתן אפשרות לנאשם לחזור בו מהודייתו (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 617; עם זאת, ראו בעניין זה גם דנ"פ 1187/03 מדינת ישראל נ' פרץ, פ"ד נט(6) 281, ובעיקר חוות דעתו של השופט גרוניס, שם, בעמ' 331 ואילך). לאחרונה נקבע עוד, כי המלצתו של סניגור לנאשם להודות, תוך הבהרה שאם לא יודה צפוי לו עונש כבד יותר, אף היא אינה מצדיקה מתן היתר לחזור מהודיה (רע"פ 10705/05 מסיקה נ' מדינת ישראל, ניתנה ביום 2.5.06). וראו עוד, לאחרונה, לעניין חזרה מהודיה הנובעת מ"מפח הנפש" עקב עונש כבד מהצפוי, ע"פ 1718/06 אברג'יל נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 8.3.07..."

וכן בהמשך:

"...מתן פתח רחב לנאשמים להתחרט על הודייתם עלול להוביל לתופעה בלתי רצויה, שבה נאשמים יודו לאחר שבאי כוחם יסבירו להם כי כך יהיו צפויים לעונשים פחותים, ולאחר מתן גזר הדין, ישקלו האם כדאי לחזור בהם מהודייתם (ראו ע"פ 945/85 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(2) 572, 579). אמנם, בשקילת "רעה"

זו אל מול עשיית הצדק, ברי כי "חייבת לנטות כפה של האחרונה, חרף 'המחיר' שמשלם הציבור כתוצאה מזה" (עניין סמחאת, בעמ' 802). עם זאת, עשיית הצדק אין פירושה כי יש לאפשר לנאשמים לחזור בהם מהודייתם כל אימת שהם מבקשים זאת. בית המשפט ישקול את בקשתו של נאשם לחזור בו מהודייתו על פי נסיבות המקרה הקונקרטיות, כשרשימת "הנימוקים המיוחדים" אינה רשימה סגורה (שם, בעמ' 803)..."

מן האמור לעיל עולה, כי על מנת שיורשה לנאשם לחזור בו מהודאתו עליו להביא נימוקים מיוחדים לכך.

יצוין, כי המחוקק לא פירש מהם אותם "נימוקים המיוחדים" אשר קיומם יצדיק התרת חזרה מהודאה.

אולם, במסגרת הפסיקה נקבעו מספר קווים מנחים לעניין זה, עליהם עמד כבוד השופט עדיאל במסגרת ע"פ 3991/04 **רגבי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים המשפטיים) **(להלן: "פרשת רגבי")**:

"...ככלל, נפסק, יותר לנאשם לחזור בו מהודיה שמסר במהלך המשפט רק בנסיבות חריגות (ראו: ע"פ 945/85 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(2) 572, 579; ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 616-621; ע"פ 763/03 שמואל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ע"פ 5622/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 145, 152); י' קדמי על סדר הדין הפלילי (חלק שני, תשס"ג) 996-1002).

נסיבות חריגות כאלו, אשר מצדיקות חזרה מן ההודיה, מתקיימות כאשר נופל פסול בהודיה עקב פגם ברצונו החופשי של הנאשם או בהבנתו את משמעות הודייתו (ע"פ 1958/98 הנ"ל, בעמוד 621; ע"פ 5622/03 הנ"ל, בעמוד 152). קיומו של חשש ממשי לכך שההודיה ניתנה בניגוד לרצונו החופשי של הנאשם יבחן על-פי מכלול הנסיבות הנלוות להודיה (ע"פ 763/03 הנ"ל)..."

אכן, במסגרת ע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' דר' קאסם סמחאת** (פורסם במאגרים המשפטיים) **(להלן: "פרשת סמחאת")** קבעו שופטי הרוב כי, במקרים בהם סובר בית המשפט כי הנאשם טעה בשיקוליו בעת שהודה וכי המטרה היחידה העומדת ביסוד בקשתו היא כי תינתן לו ההזדמנות להוכיח את חפותו, הרי שאין להכביד במשקלם של אותם שיקולים מיוחדים הנדרשים בסעיף 153 (א) לחסד"פ.

יחד עם זאת יש לציין, כי בשורה של פסקי דין נקבע כי המלצתו של סנגור לנאשם להודות בכתב האישום, תוך הבהרה כי במידה ולא יודה צפוי לו עונש כבד יותר, אינה מצדיקה מתן היתר לחזרה מהודאה.

(ראה לעניין זה: ע"פ 6532/07 **דוד אור חיים נ' מדינת ישראל** (פורסם באתר בתי המשפט) וכן, ע"פ 10705/05 **מסיקה נ' מדינת ישראל** (פורסם באתר בתי המשפט)).

ומן הכלל אל הפרט-

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשתו של הנאשם להתיר לו לחזור בו מהודייתו להתקבל וזאת, מן הטעמים עליהם אעמוד להלן.

כבר בתחילה אציין, כי על פניו נראה כי הודאתו של הנאשם במיוחס לו בעובדות כתב אישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים נעשתה על דעתו.

בהקשר זה יציין, כי במסגרת הדיון בו הוצג ההסדר (1.3.16) הוסברו לנאשם על ידי בית המשפט פרטי ההסדר, את העובדה שאין בית המשפט כפוף להסדר ותוך שהצהיר כי ההסדר נעשה על דעתו, הסכמתו והוא הבין את פרטיו.

לפיכך, ברגיל, לא היה מקום להתיר לנאשם שבפניי לחזור בו מהודאתו שנמסרה בנסיבות המתוארות לעיל ובפרט עת היה מיוצג על ידי עורך דין באותה העת.

ואולם, בחינה דווקנית יותר של אופן התנהלותו של הנאשם ואמירותיו במספר הזדמנויות שונות, כפי שיפורט להלן, עשויות להטות את הכף אל עבר מתן אפשרות לנאשם דן לחזור בו מהודייתו ובמה דברים אמורים?

כבר בתחילה יציין, כי בין הנאשם לבין הסנגורית אשר ייצגה אותו במועד עריכת הסדר הטיעון התגלעו חילוקי דעות ביחס לאופן הטיפול בתיק עד שהאחרונה ביקשה להשתחרר מייצוגו באישור סגנית הסנגור הציבורי המחוזי (פרוטוקול הדיון מיום 1.3.16, עמ' 1 שורות 14-16).

הסנגורית נימקה בקשתה זו, בחילוקי דעות לעניין **קו ההגנה** והמענה אותו צריך לתת במסגרת תיק זה.

חרף דברים אלה, ולאחר שמותב זה הסביר לנאשם את המצב המשפטי והצורך שייצוג על ידי סנגור מקצועי, נערכה הפסקה בדיון שלאחריה הודיעו הצדדים על הגעתם להסדר הטיעון.

חילוקי דעות אלה, כך הסתבר, מצאו את ביטויים ככל הנראה אף במסגרת תסקיר שירות המבחן מיום 12.4.17.

מעיון בתסקיר עולה, כי עסקינן בנאשם אשר העביר את מרבית שנות ילדותו ונערותו בארצות הברית לאב מנהל חשבונות אשר שירת בצבא האמריקני ולאם מורה.

כן ציין הנאשם, כי החינוך אותו קיבל בבית הוריו היה הישגי ולעיתים "קשוח" כך כהגדרתו.

בהמשך, ציין הנאשם בפה מלא בפני שירות המבחן כי הוא דוגל באלימות כשיטת חינוך ואף תיאר את האופן בו הכה את ילדיו באמצעות הצלפות בחגורה על ישבנם ברצועה קצרה ורכה באופן שאינו גורם להם נזק גופני.

הנאשם אף הדגיש כי הענישה נעשית מתוך שיקול דעת ואיננה ביטוי להתפרצות כעס.

בהתייחסו לאירועים נשוא כתב האישום טען הנאשם, כי נקט בדרך זו כדי להבהיר להם את האיסור להכות האחד את השני. אמנם, הנאשם ביטא הכרה כי המדובר בעבירה על החוק ואולם, כפי שצוין במסגרת התסקיר, נראה כי הוא רואה בכך התערבות לא לגיטימית של הממסד בתפיסת עולמו.

לעניין לקיחת ילדיו טען הנאשם, כי לא ראה בכך פסול שישהו עמו ולא עם מטפלת.

כאמור, דבריו אלה של הנאשם נאמרו על ידו **לאחר** הודייתו וניכר מהם כי אין הנאשם משלים עם העובדה שמעשיו נגועים בפליליות.

אכן, בנסיבות אחרות לא היה מקום ליתן משקל רב לטיעון מעין זה ואולם, כך סבורני, לנוכח הרקע החברתי השונה ממנו הגיע הנאשם יש מקום ליתן משקל לטיעונו לעניין זה, כמו גם ליכולתו להבין את משמעות הסדר הטיעון במכלול הנסיבות שתוארו לעיל.

כן יצוין, כי אמירתם של דברים אלה בפני שירות המבחן עובר לגזירת דינו, יש בה כדי ללמד על כנות טענתו לעניין זה ולשמוט את הבסיס מתחת לטענה כי יש בבקשתו לחזור בו מהודייתו משום ניסיון טקטי לשפר את מצבו המשפטי.

זאת ועוד, האמביוולנטיות של הנאשם ביחס להודאתו נלמדת אף מן הדברים אותם נשא בפני בית משפט זה במסגרת הדיון אשר התקיים ביום 3.5.16 בו נשמעו הטיעונים לעונש:

"... זה קורע אותי שעברתי על החוק. לא ידעתי שעברתי על החוק וכעת אני יודע את זה אחרת לא הייתי עושה זאת..."

ביטוי נוסף לאמביוולנטיות של הנאשם ביחס להודייתו ניתן למצוא בדבריו בפניי במסגרת הדיון מיום 11.9.16:

"...כל מה שאני רוצה זה את טובת הילדים. אנשים אומרים, תגיד כך תעשה כך, אני לא יודע איפה אני נמצא בתוך כל הבלגן, הילדים שלי לא במצב טוב... כולם אומרים לי שאני חייב לחזור לילדים שלי ושהם צריכים אותי ואני לא יודע מה לעשות כדי שזה יקרה זה כל מה שאני רוצה. אני הודיתי כי לא רציתי שהילדים שלי יגיעו לבית המשפט, אני לא רוצה להכניס אותם לתוך זה..."

(שם, עמ' 13 שורות 12-17).

יצוין, כי במהלך דבריו אלה הנאשם בכה וחזר על בקשתו לשוב לילדיו באאאא (ראה הערת בית המשפט לעניין זה).

כפי שצינתי במסגרת דיון זה, הנאשם הותיר בי רושם של מי ששרוי במצוקה וסבורני, כי הבסיס להגשת בקשתו לחזור בו מהודייתו, על רקע מכלול התבטאויותיו במסגרת הליך זה בכלל ובפני שירות המבחן לאחר הודייתו בפרט, הינו רצונו להוכיח את חפותו.

משאלו הם פני הדברים, אזי בהתאם לאמור בפרשת סמחאת, לא מצאתי כי יש להכביד במשקלם של יתר השיקולים הנדרשים לעניין היעדרות לבקשתו של הנאשם.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, הנני מתיר לנאשם לחזור בו מהודאתו ובנוסף, בהתאם לסעיף 153(ב) לחסד"פ הנני מבטל את הרשעתו בדיון.

לפיכך, קובע התיק להקראת כתב האישום המקורי ומענה לו ליום 5.7.17 שעה 12:00.

להודיע בדחיפות לצדדים.

ניתנה היום, י' תמוז תשע"ז, 4/7/2017, בהעדר הצדדים.